

Державна освітня політика Німеччини

Виконала:

ст. групи МЕМ - 11

Опшитош К.О.

Основний закон про освіту в Німеччині надає право кожному громадянину вільно розвивати свою особистість, вибирати школу, місце навчання і професію відповідно до своїх здібностей і нахилів. При цьому мета політики в галузі освіти полягає в тому, щоб надати максимальну підтримку кожній людині і дати їй можливість отримати кваліфіковану підготовку, що відповідає її інтересам і потребам. Кожен громадянин Німеччини протягом усього життя має можливість отримати загальну, професійну і вищу освіту.

У Німеччині існують такі типи дошкільних закладів:

- дитячі садки з повним або неповним днем, призначені для дітей 3-х — 6-ти років;
- одногрупові дошкільні заклади (переважно для старших дошкільників);
- пришкільні групи (для п'ятирічних дітей);
- підготовчі класи основної школи.
- цілодобові інтернати для здорових дітей віком від 3-х до 6-ти років;
- інтернати для дітей із проблемами здоров'я і розвитку;
- материнські центри.

Початкова школа, у яку діти приходять в 6-річному віці і яку відвідують протягом 4 років (у Гамбурзі, Бремені й Берліні - 6 років), покликана створити базову підготовку до середньої школи.

Наступний щабель навчання називається орієнтаційний: діти та їхні батьки повинні обрати шлях подальшої освіти.

У них є чотири основних можливості:

- п'яти- або шестирічна старша школа,
- 6-річна реальна школа,
- 9-річна гімназія
- або так звана загальна школа.

Старша школа після 9 класу видає сертифікат про загальну освіту, що дозволяє вчитися далі ремеслам. Після 10 класу всі види шкіл видають посвідчення про середню освіту. Після цього шляхи дітей розходяться.

Провчившись ще 3 роки, 19-літні гімназисти одержують атестат зрілості, що дозволяє вступати в будь-які вищі навчальні заклади. Таким чином, сьогодні для закінчення гімназії потрібно провчитися в ній 13 років

Німецькі державні школи приймають іноземців з 14 років, проте навчання іноземних дітей у них не дуже поширено. Частіше розглядається варіант вступу в приватну школу-інтернат. У цей час у Німеччині налічується більше 2200 приватних шкіл, педагогічні концепції яких помітно розрізняються між собою.

Загальноосвітні приватні школи відвідують 6% німецьких школярів. Хоча прийнято підкреслювати, що це всього лише один з рівноправних секторів освітньої системи, у дійсності приватні школи розраховані на більш заможну частину населення й мають елітарний характер.

Після старшої школи 16-річні випускники, що взяли курс на одержання спеціальності і якнайшвидше працевлаштування, вступають у дворічні професійні школи.

Випускники реальної школи мають можливість вступити в професійно-технічні училища (умовно їх можна віднести до коледжів) двох типів. Навчання триває два роки, але в першому випадку видається диплом про одержання професії, а в другому - атестат про закінчену середню освіту, що дозволяє вступати у ВНЗ

Одержати професію можна й у приватній школі.

Показово, що близько 40% учнів професійно-технічних училищ, що вчаться, обрали для себе саме приватний сектор. Так, у школах професійного навчання можна опанувати, наприклад, основи ряду професій для роботи в сфері:

- економіки,
- готельної й ресторанної справи,
- техніки, соціального забезпечення,
- охорони здоров'я,
- косметології.

Основою системи вищої освіти є університети. Вони мають, зазвичай, класичну структуру і завдання: несуть відповідальність за наукові дослідження, навчання, підготовку кадрів вищої кваліфікації, готують докторів наук, наділені правом присуджувати ступінь для заміщення посад завідувачів кафедрами. Навчання триває щонайменше чотири роки.

Усі заклади вищої освіти поділяються на такі групи:

- університети (класичні, технічні, загальноосвітні та спеціалізовані заклади університетського рівня - вищі педагогічні, теологічні та медичні школи). Більшість університетів мають класичну структуру. У них готують і докторів наук;
- вищі фахові школи зі спеціалізованою фаховою підготовкою, готують спеціалістів з інженерії, бізнесу та менеджменту;
- вищі школи (коледжі) мистецтв і музики.

Основу системи вищої освіти утворюють університети і прирівняні до них ВНЗ. Навчання у цих ВНЗ закінчується захистом диплому, складанням іспитів на звання магістра або здачею державного екзамену. Після цього можливе продовження навчання, аж до захисту докторської дисертації. Деякі спеціальності передбачають тільки випускні екзамени на звання магістра або доктора.

Спеціальні ВНЗ. У них ведеться більш орієнтоване на практику викладання передусім інженерної справи, інформатики, економіки, дизайну і сільського господарства, яке закінчується складанням дипломного іспиту.

Є і загальні ВНЗ, які об'єднують різні види вузів і пропонують відповідні академічні курси та форми здобування у них освіти. Новим у ФРН є заснований 1976 року заочний університет у Гагені.

Перше, що відрізняє організацію німецького університету – це порівняно незначна роль чи повна відсутність кафедр. Кафедра означає професорські обов'язки; на дверях німецьких університетів немає написів «кафедра», лише «професор». Він виконує основне навчальне навантаження. Немає доцентури, а є помічники, які працюють у тій галузі, що й професор; є співробітники й аспіранти, секретар.

Друга особливість – відсутність поділу на факультети. У більшості університетів факультети були ліквідовані ще у 60-ті роки; їм на зміну прийшли так звані спеціальності. Нижчий поділ «семінар» відіграє роль кафедри. Дослідницький інститут – окрема структурна одиниця всередині спеціальності, його співробітники займаються чистою наукою. Для вступу до університету необхідно мати тільки один документ –шкільний атестат.

Навчання дорослих. Щорічно 10 мільйонів громадян у ФРН користуються численними можливостями підвищення рівня освіти.

Постійне навчання необхідне у сучасному індустріальному суспільстві, бо все більше зростають і міняються вимоги на робочому місці. Немало людей змушені протягом життя змінити значну кількість професій.

Народні університети. Народні університети були створені в кінці 19-го століття за скандинавським зразком. Вони дають як практичні, так і теоретичні знання. У Німеччині нараховується близько 1030 народних університетів з великою кількістю філій. Особливо популярні мовні курси, оздоровча освіта, курси прикладного мистецтва і художнього ремесла.